

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 8619/12

לפני: כבוד השופט ח' מלצר
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט נ' סולברג

העותר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

עתירה למתן צו על-תנאי

בשם העותר: עו"ד רפאל רפאלוב

בשם המשיבה: עו"ד ראובן אידלמן

פסק-דין

השופט ח' מלצר:

1. לפנינו עתירה בגדרה התבקשנו להוציא תחת ידינו צו על תנאי, שיורה למשיבה ליתן טעם מדוע לא תונפק לעותר ולילדיו תעודת זהות ישראלית ו/או היתר שהייה בלתי מוגבל בזמן בארץ. כן התבקשנו להורות למשיבה על תשלום פיצוי לעותר, בשל פעולות ומחדלים נטענים, שהמשיבה ביצעה כלפי העותר, לשיטתו.

להלן יובאו בקצרה הנתונים הדרושים להכרעה במכלול.

רקע ועובדות רלבנטיות

2. העותר, יליד שנת 1966, הינו תושב אזור יהודה ושומרון (להלן: האזור) ולו שלושה ילדים בגירים.

אקדים ואציין כי לעותר עבר פלילי כבד, הנושא לא פחות מ-14 הרשעות בין השנים 1981-1997 והרשעות נוספות בשנים: 2002, 2007 ו-2008, בין השאר, בעבירות של: רכוש ואלימות, אשר בגינן אף ריצה מאסרים בתקופות שונות.

3. במהלך השנים 1987-1988 שימש העותר כ"סייען" של גורמי הביטחון. על רקע הסיוע האמור, העותר הוכר במהלך שנת 1992 כמי שזכאי לטיפול שיקומי. במהלך שנת 1993 העותר נידון לעונש מאסר בפועל למשך שנתיים. במהלך ריצוי עונשו, העותר שב וסייע לשירות הביטחון הכללי כ"מדובב". אולם, בשנת 1994, בעודו מרצה את עונשו, העותר חשף בפני מספר נחקרים את עובדת היותו מדובב, את זהותם של מדובבים נוספים, ואת שיטת הפעולה של גורמי הביטחון. נוכח האמור, הוחלט, במהלך שנת 1999, להפסיק את הטיפול השיקומי בו.

4. במהלך שנת 1996 העותר שוחרר ב"שחרור מוקדם" ממאסר שריצה באותה העת, וזאת במסגרת הסכמי הביניים שנערכו בין ישראל לבין הרשות הפלסטינית על-פי החלטת הוועדה לשחרור אסירים, מכוח סעיף 3 לחוק יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (סמכויות שיפוט והוראות אחרות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ה-1994.

5. במהלך שנת 1999, בעודו מרצה עונש של מאסר בפועל בן 3 שנים, פנה העותר לראשונה לבית משפט זה בבקשה לקבל מחדש טיפול שיקומי ורישיון ישיבה בישראל, בין היתר, משום שנשקפת לו לטענתו סכנה בכך שישהה באזור. העתירה נדחתה לאחר שלא נמצאה עילה להתערבות בהחלטה בדבר הפסקת הטיפול השיקומי, ומאחר שבית המשפט התרשם כי לא קיימת סכנה לשלומו של העותר באזור (ראו: בג"ץ 2334/99).

6. בתאריך 8.3.2000 שוחרר העותר ממאסרו – לאזור. בתאריך 16.3.2002 נעצר העותר שוב ובהמשך הורשע בעבירות של פריצה ושהייה שלא כדין בישראל, שבגינן הוא נדון לעונש מאסר בפועל בן שנתיים וחצי. בעודו מרצה את עונש המאסר האמור, הגיש העותר עתירה נוספת, בה ביקש כי יוענק לו מעמד בישראל, תוך שהוא חוזר על הטענה לפיה נשקפת לו סכנה באזור. בתאריך 30.7.2003 נדחתה גם עתירתו זו, הן מהטעם שלא חל שינוי בנסיבות מעת שהעותר הגיש את עתירתו הראשונה והן מחמת חוסר ניקיון כפיים בכך שהעותר לא ציין את עובדת דחיית עתירתו הראשונה. יחד עם זאת, צוין כי העותר יוכל לפנות ל"ועדת המאוימים", וככל שתמצא סכנה לחייו, תישקל האפשרות להעניק לו היתרי שהייה זמניים (ראו: בג"ץ 8004/02).

7. בתאריך 2.3.2003, העותר הגיש עתירה שלישית, בבקשה לקבל אזרחות ישראלית. גם עתירה זו נדחתה מטעמים דומים לדחיות הקודמות (ראו: בג"ץ 2031/03).

8. בתאריך 4.8.2004 שוחרר העותר ממאסרו הנ"ל (בו היה נתון עת שנדונו העתירה השנייה והשלישית) – לאזור. בחודש אפריל בשנת 2005 דנה ועדת המאוימים בעניינו של העותר, והחליטה לשוב ולבחון את עניינו של העותר פעם נוספת, תוך שיונפק לו היתר שהייה זמני בישראל – עד שתקבל החלטתה הסופית בעניין. בתאריך 23.5.2006 שבה ודנה ועדת המאוימים בעניינו של העותר, לאחר שעמדה בפניה חוות-דעת מטעם גורמי הביטחון ומשטרת ישראל. הוועדה החליטה להעניק לעותר היתרי שהייה זמניים, שתוקפם יתחדש כל 3 חודשים. והכל בכפוף לחתימתו של העותר על תצהיר התחייבות להימנע מכל פעילות פלילית.

9. במהלך שנת 2007, הורשע העותר, בין השאר, בעבירות של: גניבה, הסגת גבול ושהייה בישראל שלא כדין. משכך, הופסקה הנפקת היתרי השהייה לעותר, בהתאם למה שנקבע בהחלטת הוועדה שלעיל. בעקבות כך, פנה העותר לוועדת המאוימים, שדחתה את הבקשה, בקובעה כי העותר עלול "לסכן את שלום הציבור בישראל וביטחון המדינה". יחד עם זאת, באותו המעמד, הועלתה האפשרות כי יועתקו מגוריו של העותר למקום אחר בתוך האזור.

10. בתאריך 12.11.2008 שבה ועדת המאוימים לדון בעניינו של העותר וקבעה כי לא נשקפת סכנה לחיי העותר באזור, וזאת על בסיס התשתית העובדתית שהוצגה בפני הוועדה, וכפי שניתן ללמוד, בין היתר, מכך שהעותר נכנס ויוצא מן האזור בתדירות גבוהה.

11. ערב הגשת העתירה הנוכחית פנה העותר למנהלת התיאום והקישור האזורית (להלן: המנהלה) בבקשה לקבלת מעמד בישראל. בתאריך 2.12.2010 השיבה המנהלה, כי מאחר שהטיפול השיקומי של העותר בוטל עוד בשנת 1999, ומשאינו זכאי עוד לטיפול – המליצה לו כי יפנה לוועדת המאוימים, ואולם העותר לא עשה כן.

מכאן העתירה שבפנינו.

12. העותר תומך את עתירתו הנוכחית בטענה המרכזית, שלפיה נשקפת סכנה ממשיית לחייו בגבולות הרשות הפלסטינאית. בין היתר מתייחס העותר למספר רב של התנכלויות קשות ואיומים כלפיו וכלפי משפחתו, אשר בוצעו לטענתו, בידי אוכלוסיית האזור. בנוסף, העותר טוען, כי הוא סיכן את חייו ומשפחתו כשסייע לכוחות הביטחון הישראליים, ושהתנהלות המשיבה ביחסה אליו נגעה בחוסר תום לב ואטימות. נוכח האמור, מבקש העותר, את הסעדים שצוינו בפסקה 1 שלעיל.

13. המשיבה מצדה טוענת כי דין העתירה על כל סעדיה להידחות על הסף משורה של טעמים:

ראשית, מחמת קיומו של סעד חלופי ואי-מיצוי הליכים – העותר רשאי היה לשוב ולפנות לוועדת המאוימים ולהעלות בפניה את טענותיו, אך הוא לא עשה כן מאז החלטתה האחרונה בשנת 2008.

שנית, ככל שהעתירה נוגעת להחלטת ועדת המאוימים מ-2008, העתירה לוקה בשיהוי ניכר.

לבסוף, באשר לסעד המבוקש בנוגע לילדיו של העותר – המשיבה טוענת, כי גם החלטה בעניינם צריכה להינתן על ידי ועדת המאוימים ובכפוף לשיקול דעתה.

14. נוסף על כל האמור לעיל – המשיבה טוענת, כי ככל שהעתירה נוגעת לזכאותו של העותר לטיפול שיקומי על רקע קשריו עם גורמי הביטחון – דין העתירה להידחות על הסף נוכח קיומו של מעשה בית דין, אשר נוצר עם דחייתה של עתירתו הראשונה.

דין והכרעה

15. לאחר עיון בטענות העותר, בתגובת המשיבה לעתירה ובמסמכים שצורפו להם, נחה דעתנו כי דין העתירה להידחות על הסף. הנימוקים לכך יובאו מיד בסמוך.

16. הטעם העיקרי לדחיית העתירה על הסף, בכל הקשור להסדרת מעמדו של העותר, טמון באי-מיצוי ההליכים מצדו ב"ועדת המאוימים", כפי שהמליצה המנהלה כי ייעשה, כאמור בפסקה 11 שלעיל. העותר לא פנה לוועדת המאוימים מאז חודש

נובמבר בשנת 2008 ועד מועד הגשת העתירה – כדי שזו תידון בנסיבות החדשות, ככל שהן קיימות בעניינו (עיינו והשוו: בג"ץ 3729/13 פלוני נ' משרד הפנים (28.5.2013)).

לחלופין, אם העתירה נוגעת להחלטתה של ועדת האיזמים משנת 2008, דין העתירה להידחות על הסף, לנוכח השיהוי הניכר שבו היא לוקה, שכן היא הוגשה כ-4 שנים אחרי החלטת הנ"ל (והשוו: בג"ץ 778/08 נגמה נ' מדינת ישראל (11.5.2008)).

17. גם דין הסעד המבוקש על-ידי העותר, באשר להסדרת מעמדם של שלושת ילדיו – להידחות על הסף מחמת אי-מיצוי הליכים. עצם היותו של העותר "סייען" של גורמי הביטחון בעבר, איננו מקנה בהכרח לבני משפחתו זכאות לקבל היתרי שהייה, או מעמד בישראל – וההחלטה בעניין נתונה לוועדת המאוימים (ראו: בג"ץ 3322/11 פלוני נ' ממשלת ישראל, בפסקה 7 (18.5.2011); בג"ץ 6230/08 פלוני נ' ראש ממשלת ישראל (20.9.2010)). על העותר לפנות איפוא בעניין זה תחילה, לוועדת המאוימים, אשר תבחן את אפשרות זכאותם של ילדיו למעמד בישראל.

18. טענותיו של העותר ביחס להפסקת שיקומו (מכוחן הוא אף עותר פה כי נורה לקבלת סעד של פיצוי כספי), נדחו עוד בעתירתו הראשונה, ובצדק טענה המשיבה כי אין להידרש לסוגיה זו בשנית. גם כאן, כמו בעתירתו הראשונה, העותר לא הצביע על עילה להתערבותנו בהחלטות שלא להיעתר לבקשותיו לחדש את הליך השיקום בעניינו, במנהלה.

19. נוכח כל האמור לעיל – העתירה נדחית על הסף, שכן על פניה לא הראתה עילה להתערבות. יחד עם זאת לעותר ולילדיו ניתנת הזדמנות נוספת ואחרונה לפנות לוועדת המאוימים, והוא ומשפחתו לא יורחקו מן הארץ עד לתאריך 30.10.2015, או עד שבועיים לאחר החלטתה של ועדת המאוימים, ככל שתהיה פניה אליה כאמור, הכל לפי המאוחר יותר.

בנסיבות העניין לא ראינו לעשות צו להוצאות.

ניתן היום, ט"ז באלול התשע"ה (31.8.2015).

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט